Б29

ظریف البشیری

Башири З.

ایرتانگی اذان

Иртенги азан.

(شعر مجموعه‌سی)

Зариф Баширов.

اسماعیل بك غصپرینسكی

ОРЕНБУРГЪ.
ПАРОВАЯ ТИПО-ЛИТОГРАФІЯ
ТОВАРИЩЕСТВА «КАРИМОВЪ, ХУСАИНОВЪ И Ко»
1909.

55217
Р55217

ظریف البشیری
نڭ

ایرتانگی اذان

II

یاکە

کوزگی اثر

نام

شعر مجموعەسی .

هرحقوقی صاحبینه عائددر .

ناشرلری :

« کریموف ، حسینوف وشرکاسی »

اورنبورغ .

« کریموف ، حسینوف وشرکاسی » نڭ پاراوی مطبعەسی .

١٩٠٩

БИБЛИОТЕКА
Başqortostan Ydek
Kitap Palatьь
Башкирской Центр. Книжн. Палаты

55217

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

инв. № 2690 б:

«كريموف، حسينوف» وشركاسى
نشرلرندن .

نصیحت

(لیرمونتف شعریغه قارشی)

اگر دوستم کوزاتساڭ سین سعادت
آلشدر بوحالـڭنی، قوی، یاڭالات!
ه ایزلەب سین اوزوڭه بر گوزلنی،
حبت صال، یارات، کوڭلڭ آشا آت!

حیاتڭ لذتی باری عشقده،
یتاك اوینا‌ب یاتایدڭ سین بیشکده (؟)
بولورسڭ هیچ جفاسز بر صبی‌سین،
بو دنیانڭ خفاسندن خالی سین.

مشقتلر سینكٔ كوزگه كورونماس،
گوپا بولدكٔ بو عالم سلطانی سین.
درست بو آزسینكٔ قلبكٔ اوزەر اول،
لكن كوكراكگه غیرت تزەر اول.

امید دولقونلری شاولار اچكده،
تریلور، باش كوتارور هم حسكده.
قز انماسسكٔ كوچكنی هیچ براشده؛
«كوكل صالسون كوروب شوشی فرشت
دیه طریشوپ یكیتلك كورساتورسكٔ
قاغولماسقه قریغه بر قارشده!

***

اگر بولساكٔ طوغانم هیچ عشقسز
صبیسكٔ سین بیلەوسەسز، بیشكسز.
بابایلارچه دیسام یالقاو ایشاك سین،
دگل انسان؛ فقط جانلی كوساك سین!

شولای بولساكٔ یوروودن یورماو آرتق
بو دنیاده طوروودن طورماو آرتق.
قولكٔ سلده، امید صوزما بختكه،
آیاقكٔ صوز، یوكور تیزرەك لحدكه!

...دنیادن سنگا لذت یوق ایندی!
...کیراك سلطان بولوب اولطر تختکه،
...لور کوکلنگ همان صنق—جوانماس!
...کیراك کومل کموش، مرجان، یاقوتکه.

انا

(بیشك یانده - یغمورلی تون)

...راغ ایله یاقتورتلمش بر زمانده
...بشك که یاقین آنا بالا باغله،
...انالق شفقتیله اوبوب آلغاچ
...کوزندین بر قاچ دانه یاشلر آغا.

...قچه‌داغی شماتیه قولاق صالسانگ،
...نون آغاچ یافراقیله ترەز قاغا؛
...بچوك بعض وقتده ایری اوزاق—
...مفردن آروب قایتقاچ آنی قاغا؛ (۱)

...بر شبر کوزگی یغمور یاوغان چاقده
...قورقنچلی کوك کوکراب یاشن آتا،
...عض وقت ایشك آلدین یاقترتقانده
...جم جم ایتوب انسان‌نڭ کوزن چارپا.

(۱) سویه

مینی مینی سویکلی چوچغینه —
عزیز آنا کوز طوطروب بر باقماقده،
آقرنغنه بیشکنی تیرباتکانده
بیوکلیجه بر کویله جر جرلاماقده:

« رجا ایدم یغمور باقغان فرشته‌گه:
باشقه یاقغه کیتما کنی بو زمانده،
اویاندرور بالامنی، دیب قورقامن مین
صاللاب، صالکلاب چیرقکنی شارتلاتقاند

قوتورغان جیل سکاده بر سوز ایتمامن
تیلی کبی نافله‌گه داوولدانمه،
وار ایسه بر سنکده فایداڭ تیسون
بو بولوطنی آلوب کیتکل اوزاقلارغه.

کوزڭیموب راحت راحت یوقلا بالام
طشداغی جیل بر پار چچق باصیلغانده!
هرکون شولای طنچلانوب یوقلارسڭ سین
انشاء الله آناڭ دنیاده بولغانده.

БИБЛИОТЕКА
Всесоюзной Центр. Книжн. Палаты

قزغانـگز بو قارچقنی !

تربیه‌چی کشی‌سی یوق فقیر (*) قارچق
اورام بویی قاپچق طوتوب قاپقا قاغا ،
قاپقاچیدن آچی، زهر سوز ایشتکاچ
بغرندین صزغان قانی کوزدن تاما .

قارانغی تون شفقتسز جیل صزغرغانده
کوکسکه قاراب، یولدز صاناب موڭلانماقده ،
بعض وقت تسبیح ایته بر الله غه ،
بعض وقت کیسکین جرلار جرلاماقده .

اول مسکینه راضی توگل یولدزلارنڭ—
یالترانوب زنـگو کوکنی تیرباتکانـگه ،
کوندزنده قویاش چغوب، نورن صاچوب،
یالغزلارغه یولداش بیروب ایرلاتکانـگه .

چیشمه‌لرده شالدراب آقغان صولارغه‌ده ،
یاردن چقغان یاز کونداگی بولارغه‌ده ؛
اول شولایوق تلامیدر بیوك اویلر ،
مامق منده‌ر، قاراواتده قونارغاده .

---

(١) خلق تلنده غالبا „فقیر“ یورتیلدکندن „فقیره“ یازیلمادی.

اول تلیدر: برقات کیوم، قونارغه قووش،
بر طویغانچه قارا ایکماکدن آشارغه،
قابقا صایون سورولودن باشن آلوب—
عبادتده مشغول اولوب هم یاشارغه.

* * *

کورونمیدر بیچاره‌نی قزغانوچی،
شفقت کوزی ایله قاراب صزلانوچی،
چقغان آهن، تامغان یاشن، یانغان بغرن
طوقتاتورغه تلاب آشا کوز صالوچی.

بو قارچقنک حالی بیگراک آیانچ بیت
قزغانچدن جانلی—جانسز صزلانماقده،
کوزیاشیچون آغاچلرده یافراق توگوب
تسلی چون بوطاقلری قوزغالماقده.

ایا انسان! قایدا سینک مرحمتک؟
مونک ایچون آغلاغانده عرش، کرسی،
سینک قلبک طاشمی، کوکلک تیمرمیدر؟
اریته آلمی زارلار، موڭلار هیچده برسی.

سین بیت اوزک راحت‌ایچره چومغان ایندی،
مشقت هم جفادن کوز یومغان ایندی؛

اویلا بر آز، بو قدرلی جانسز بولما!
عزرائیلده باش تو باشکه قونغان ایندی.
اوستکده یخشی طولوب، جلی بیشمت؛
ایرته، کیچن مایلی طعام آشیسنگ بیت!
انصاف، وجدان کوزی ایله قورصاغنگ کور،
صییر کبی آشی آشی طاشیسنگ بیت!

حیات - عمر

(دینگز)

تیك طورمیدر دینگز اوستی همان —
ایشیلەدر طاو طاو دولقونی،
آقرن ایسکان جیلده بولغی آنی؛
کورونمیدر هیچده طن کونی.

طویمیدر هم کورسه، هر نرسەنی
اوستریده یوتا اوبقونی،
چایقالاده سلکه کرابلرنی
کورساتمیدر راحت طنغینی.

کوکراك کیروب صوغا بیوك یارغه،
جیکالمیدر قاطی قاقساده؛
دوام ایته لکن تارتشوده
کونلر طووب، قویاش باتساده.

شونك کبی حیات آز عمرده،
تارتقالیده جولقی—اوینانا
بیرمی جانغه لذت همده راحت
بختك‌نك طاکی آنساده.

ایتساگزچی؟

(یالقاولقمدن زار)

صولار آغا، جیللر ایسه، ساعت صوغا،
نورلی قویاش کیچن باتسه ایرته طووا،
ایرته کیچن ایسکان جیللر، آقغان صولار
مینم یاشلك عمرارنی آلغه قووا.

حسرت اوطن قزدرمیم مین آنك ایچون
هم ایزله‌میم صولشمه ایرکن هوا،
فقط کوزلیم طوتقون ایتکان همخور ایتکان
یالقاولقنی بترورگه یخشی دوا.

یازسام ایدی درولی کوکل قانغانچه مین
بار چاغنده قولده فرصت هم صاولغم،
آه تاسف! یاش چاغندا تربیه‌م شول—
میکان ئلله؟ یبارمیدر یالقاولغم.

قیون توگل مینم ایچون قارانغی تون
هم شولای‌یوق تیمر چیتلك، طغز تورمه؛
یالقاولقغه قل بولودن آرتق ایندی:
کفن چرناب کروب یاتو صالقون گورگه.

بولای بولغاچ بو جسمه نیك جان آلدم،
نیگه طوغدم، نیگه اوسدم نیك یارالدم؟
اسمم توگل نیگه ایشاك یا که صغر،
تل اوستونده انسان دیوب نیك صانالدم؟

ایتساگزچی مین عمرگه شونك برلن—
محکوم میکان برگه هوبوب برگه اولەرگه؟
هر ایشمه کوکل ایله یابشورغه
ربم الله یازغان میکان مین جولەرگه؟

اتـچ

(سحر وقتنده)

جیلەس جیللر ایسوب طورغان چاغندا
ترەز توبکه قونوب قنات قاغندا،
موکای، قچقر اویات بزنی سحرگه،
افقده نور صاچیلغانچه تاغندا.

بیروب کیسکین طاوش یومشات قلبنی
که نورلار پارلاسون رحمت باغندا .
یمان توینن چیشوب جمله مسلمان
که صافلانسون یووب قارا تابندا .

بالقچی هم الداوچ بالق

کیتدی زور صو بویی ایزلاب ،
قارماق آلوب بالقچی ،
ایت طغوب قارماق اوچینه —
آلداماقچی بالقنی .

صالدی؛ قارماق باتدی توبکه ،
قالدی اوستده قالقاوچ :
یاتدی اوزی یار باشینه ،
ئلهکسه بالق تارتا ایچ !

آلمی کوزن ، کوزلی بالق
صو اوستونده اویناتا ،
تیبه کوکراك ، اویلی بالق
باشقهده هیچ یوق صاغش .

یاش بالقلار اوینی یالت یولت
گویا ، اورتیلر مونی ؛

بونی کوروب طونده‌ی کوزی،
پوشده‌ی ایچی- تارقاو اش.
کوردی بونی صو توبنده،
حیله‌کار بر «آلداوچ» (۱)
کیلده‌ی، جبدن قابده‌ی، تارتده‌ی؛
چیرتده‌ی بر آز قالقاوچ.
«طوقته‌لی!» دی: «قارت آغای، سین
بیك آقللی باش ایکان،
آلداماقچی بزنی بیك تیز (؟!)
سین بوغای شول آلداوچ!
مین سینی، طوقته اویراتیم؛
آل ئلی! بر آز سبق؛
اویغان، آبزی، آچ کوزکنی،
صاتاشورسك یوقلاغاچ!»
بالقچیده تارتمی طوره:
«طوقته بر آز ایرته!» دی،
«ئله کده‌ی بالق، شوکه میکان؟
ئه‌نه نینده‌ی چیرته!» دی.

---

(۱) آلداوچ غایت حیله‌کار بر بالقدر.

بر وقتنی، غیرت ایله‌ن،
تارتوب آلدی یالت ایتوب.
ئله‌کدی جبن تال چبقغه
قالدی اوزلوب شارت ایتوب.

کوز

(مکتب بالالرینه)

ای صبیلر! نیچال صوك ئلی سزده؟
کورامسزمی؟ اوتوب جای کیلدی کوزده.
سزه شادلق — سوینو چاقلاری بو،
سعادتکه یوکرمك آتلاری بو!

بوکون سزنی کوته‌در مکتبکز،
چقوب یولغه تیزرك صفلانکز!
ادب، انصاف ایله برگه طوتوك یول
آچیق یوزله سزنی قارشی آلور اول.

‌‌*

یتار! بیك کوب بولوندکز اویونده:
ایشوب قامچی، طاغوب قینغراو مویونغه؛
آطوب اوقلار، یاصاب چچکه بورکلر،
طوتوب صبی بالقلر صو بویونده.

کیچن قایتقاچ سزی عزیز انالر—
سویوب یوقلاتالر ایدی، قویونده.
بو کون وقتی ایرور طویمق اویوندن
یوکورمك مکتبه، چقماق قویوندن.

بو کون چقماسا گزده بر چغارسز،
ایرکسز، چاراسز، جبرا قوبارسز!
لکن وقت اوتار آنده—اوکونوب—
ایکی کوزدن قارا قانلار صغارسز.

***

طاغن ایتام، بالالر تیز بولگز،
ئه‌نه مکتب، ئه‌نه کورونه یولگز!
بو کون ملت بالالری صبی‌سز؛
کیله‌چکده بولورسز سلطانیسز!

امید یولدوزلری، طاك چولپانیسز،
آفاتلرگه قارشقان قالقانیسز!
بو ملتنی یوقاری تارتقالیسز،
سعادتکه طوتاشمق آرقانیسز!

***

لیاقتلی بولورغه بو خطابقه
یوکور مکتب صاری، یابش کتابقه!

طل ایر

(طاڭ آلدندان-اوز اوزینه)

طاڭ ئەتەچی قچقرادر ،
ئلله طاڭ آتا میکان ؟
شول قۇیاش چقوب جهانغه
نورلارن صاچا میکان ؟

ایسدی جیل ، صوقدی ساعت:
بر - بر ! وقت اوتدی ، دیب
ای طل ایر ! سینڭ عمرنی
ئلله صاناتا میکان !

***

باقچەدە فانتال صووی تیك
شول مینم موڭلی یوراك ،
اویلانوب اولـكان یارینی
قانلارن آتامیكان ؟

كوكده یولدز قالدی یالغز
مغلوب اولور اولده تیز ؛
اول اولم طوتار سینیده
كم آندن قاچا ایكان !

***

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

سینگنه اوطلار یوطاسڭ،
اویلیسڭ ایسکی دوسڭ؛
اولده یالغز تارلحدده
اویلانوب یانا میکان؟

سین قبرلکگه قارانوب
جواناسڭده، جرلیسڭ؛
طوقتالوب عمر بویونچه
کیلماس طاوشلر طڭلیسڭ!

***

چونکه سز دنیا اوطینه
یاشده برگه باصدڭز،
سین شوڭا محبتن هیچ
صاقلیسڭده، جویمیسڭ.

یغلاما ای! صقما قانڭ
اوت اچنده بولغانوب؛
«طور!...» دیوب بیوساڭ طاوشی گر
اول سینی طورماس طانوب.

***

55217

BAŞQORT
açiqaj
Kenəş kazaki

بو قیغاچ قاش قصسه مینی،
«مین سنا عاشق!» دیوب؛
ایسکی یار چقماس اویمدن،
طورمامن آشا قانوب.

کیتدی دنیانڭ صفاسی،
قالمادی مینده راحت
پارلانوب بولار قلبده،
تیك یوریم اوطده یانوب.

آقتق سوزم!

کیك دنیا نیك مینی گنه تارلاندرا؟
کونی تونی تیامرتدی، دیب زارلاندرا؛
بو میئوتده راحت حیات بیرماینچه
زهر صالوب یاش یوراکنی قانلاندرا.

نیك یوره‌یم مین ایرکنلکده — دالالاردای،
هیچ حسرتسز یاش اوسمر بالالاردای،
بلمیم فلك نیگه بولای جزالیدر؟
قلبمه اوتکون خنجر قاداغاندای.

نیگه مین شول تاراویامدن کوچه المیم،
قنالم یوق قوشلار کبی اوچا المیم ؟
دنیانڭ بار لذتینی جیوب آلغان
آل یوزمنی آغزن اوبوب قوچا آلمیم ؟

نیگه راحت کورالمیمن بر مینوتده
عذابلانام کوکراکمده یانغان اوطده،
ئلله میڭا فرشته‌لر حاکم اولوب
بیردیلرمی بو جزان میڭا صودده ؟

بارماق بوگوب صانارغاده بازمیم ایندی
عمرمنی؛ آقتق چیکگه جیتوب باره؛
نیشلیسون صوڭ! صوغشوب بولمی فلك برلن،
برخدانڭ یازمشینه یوقدر چاره.

حیاتمدن امید اوزوب هر بر کیچنی
ئولم کوتوب مندرمه باشنی قویام؛
فایده کورسام دوستلرمنی قولن قصوب
بخیلله‌توب کوزدن آقتق یاشنی قییام.

وصیتمنی سویلاب، اوتندم چن کوڭلدن:
دوستلق کوچی برلن قبرم قازیگز، دیب
باش اوچیمه تاش اوطورتوب عبرت ایچون
قصقه‌غنه تاریخمنی یازیگز! دیب.

یاش کوڭل - یاش یوراك

زحمت، محنت آستنده ایزلگانگه
یاش کوڭل هم کیلەچکده شونی کوته،
اول اوزنچه محکوم اولغان عمرلکگه
جزا ایله، شول کوینچه چری، بته.

قزو قان، غیور یوراك آلای توگل:
شوق برلن آلغه تابان آیاق صوزا،
سعادتنی ایزلی، کوزلی، امید اوزەی.
آندی نچار پلانلارنی قرا، بوزا.

غیرت ایله آیاق باصا استقبالغه
جسارت ثبات برلن کوکراك کیروب،
مایلاب جایلاب جواتا اول کوڭلنی
عمر بتماس توکانماس امید بیروب.

قورقماینچه قارشی آلا صبرسزلق—
ایله آشغوب قارا بختنی قاچار کبی،
آقتق آدوم قالدی! دیوب صولش بیره
راحت، بخت یمشلرن آشار کبی.

قز قوینینه کره طورغان یکیت گویا
شادلق برلن، «اورا!» برلن قولن صوزا،
لکن اشکه چقمی ئلی فرضلری
قمدن ایشکان آرقان کبی همان طوزا.

ایوتانگی اذان

غصپرینسکی حنابلرینڭ پاریژدن قایتقاچ
باغچه سرای خان مسجدی مناره‌سنده، شهرگه
قاراب سویله‌گان سوزلرندن بر قدری .

الله اکبر !. . الله اکبر !..
قویاش چغار وقت یتدی ،
آطوب طاشده ....
...... نورن سیبدی .

نی بولدی صوڭ بو شهرگه ؟
حالی پریشان ، یاتاو یران ؛
آقار یاشڭ ، قزار قانڭ
بو حالده‌کی بولوب حیران .

الله اکبر !... قیلوب رحمت
کوتارت باشلارن اویقودن ،
تعالی ایت ... بو کون برگه
یاصاصونلر عید (بیرام) .

***

نیدر خراب ایده‌ن بویله
جهان طوتقان اسدلرنی ؟

قارا یوز ، بدبخت ایدن
تعصب هم حسدلرمی ؟

ئولوب سویاکاوی چرمیش
کبی اویقویه تالمشلار ،
„ علم ... اویغاتماسون “ دیوب
قوروب اطرافه سدلرنی.

****

یراقلاشمش بو کون سزدن :
سعادت وراحت ، سرور ؛
فقط قالمش کوکسلرده :
کبر ، لاف وعجب ، غرور .

قابلوده قاطوب تاشدن —
اثر ایتماس بو کون سزگه :
مؤذن نڭ اذانلری .. ؛
شوڭا باشقه اذان ضرور .

****

الله اکبر ! ... بو تاتارلار
قتولمازمی؟هلاکتدن ،
اویولمش ، اوستلرن باصمش
دهشتلی فلاکتدن .

****

توشماگل بازغه، دیلر.

قایسی‌لاری سین عمرنی
یالغز اوتکار، یالغز ئول!
قایسی‌لاری یورمه یالغز،
سین اویلەن یازغه، دیلر.

اول کیکاش مینم ایچونده
جانغه تاتلی تەم بیره؛
دوستلغم آرتوب آلارغه
طافی حسن ظن بیره.

سویو—عشق بابلارنده
سویلاسەلر، مین طاغن
طشلیمن، لذتلانوب و—
طورغوزوب قلاقلارم.

قصترال جیلگه صالام،
چونکه بلدیلر جاین؛
تیگەنه (١) بویی سیکرەم
مین تیلی دیگان صاین.

نوسەگەدر قایدا بارسام
آرقا قاغوب ماقتیلر،

---

[١] قزان تاتارلارنچه اولاق.

БИБЛИОТЕКА
Başqortostan Ytek
Kitap Palatahь
Kotopxanahь

یالغزلقده

(لیرمونتفدن)

چغام مین یولغه بر یالغزم
ربمه صغنوب، حال صوراب؛
کورونه‌در طومان اوته سندن
بارا طورغان یولم یالطراب.

تون طنچ: بارچه مخلوقاتلر
ذکر ایته الله‌غه قالطراب،
سویله‌شه‌لر کوکده یولدزارده
یولدزلر ایله جم‌جم یالطراب.

یوقاریده عجب هم کوڭللی،
زنگرلکده یوقلی «یر» یابنوب،
(کوزلرمنای صقدی قارا قانلر،
اوتکان کوننی بربر صاغنوب).

نیک صوڭ میڭا آغر هم اوڭغایسز!
کوتامیکان ذاله بر نرسه‌نی،

قزغانچمی بر بر نرسه میکا ؟
ایرکن تونتی کوڭلم تارصانی .

مین بیت کوتمیم عمرمده بر نرسه ،
قزغانچ توگل اوتکان .... برسیده ،
مین ایزلەمیم بایلق هم درجه ،
تلامیمن عرش، کرسیده .

مین ایزلیمن ایرکن هم طنچلق :
کیتار ایدم یوقلاب اونتولوب ،
صالقن اولم یقولاری بولماینچه
یومشاق صولو اچمەنق طولوب .

مین تلیمن عمر بویلارنچه
شوشنداین تاتلی بر یوقی ....
جیلکوتسەیدی مینم یاش یوراکنی
عزیز عمرمنڭ قوتلیلگی .

صولولارم یورسه آقرنغنه
یراکمده، بیروب خوشلقی ...
بولسون ایدی کونی تونی ، مینم
سوز چکمده موڭلی قوشنقی .
قلاقمه کرسه عشق ایچون
تەملی‌طاوش بیروب صایراوی ،

مینم طورده یاشکلت قارا ایمه‌ن
سلام بیروب بوگواوب شاولاوی.

کیچ

(لیرمونتفدن)

قزللی، آل کوك کومولگان وقتلرده
زنگریاغی جیر آرطنده طومانلانوب،
شاوله‌لرنی آرطینه قاچرادر؛
قارانغیغه بیرله نور یومارلانوب.

کوکلسز، خسرت ایله صو اوستیده:
دولقونسز طنلانادرکه پارلانوب،
ایسکان جیلگه قارشی طورغان دشمان کبی
التفاتسز غنه کیته چوبارلانوب.

اویلانام مین شول چاغنده طنچلقده،
منکولك هم تملی عشق حقلرنده؛
هم کمدندر ایشیتوله میکا طاوش:
«یوق! بختلی بولمازسڭ سین طاغندا»

هم قاریم مین کوکگه تابان کچرایوب —
توبانچیلك کوکلم ایله شول چاغنده،

قانلی، آچی یاشلر توگوب تلاك تلیم:
« بولسون ایدی موندا ماتور قورچاغمده».

آلار بولغانلار شول قدرلی بر معجزا
اما توگل سینك برلن مینم ایچون !
بلکه بتمی طورغان کچکنه گنه آحمق-
لارغه، بولغان بر «جواتقچ» آلار کیچن.

عقللی باش ! قاراغانده خیرلیدر
قایسینارغه قاراوك مونه سینك:
قیمتلیرەك بولور آخریندچه: « آلار-
کوکلرنك بار هدیهٔ کبراسیدر ! »

جواتقچ

(سویگانمه رسمندن شکایت)

کورامسکمی سینی صاغنغانغه
بر طوقتامی اسمك یاد ایتام،
رسکمه قاراب موك کوکلنی
جواتامده بر آز شاد ایتام—
قایغولارمنی بر باد ایتام.

قوللاریمه آلوب، یوزگه سورتوب
تورلی سوزله‌سینی ماقتیه‌ن:
«کیلمه‌گانډای جېری برده یوق بیت؟
کورسانه بو نینډی ذات!» دیمن؛
کوڭلگه‌ده بیره شاد دیمن.

قایدا کیتدی بزنڭ قول طوتوشوب
باقچه‌لرده یورگان چاق دیمن.
جواتقچم مینم شول بولغانغه—
توش کسه‌مه صالوب صاقلیمن.
قایدا بزنڭ برگه چاق دیمن.

*
* *

ایرته‌برلن جیللر ایسکان چاقده
تره‌ز توبده صایری صاندوغاچ،
یافراقلارن سلکوب شاولاشالر
دردلندروب مینی بار آغاچ؛
صو اوستونده بولار پارلاغاچ.

رسمگه قاراب شول چاغندا،
طاتلی سوزلرگنی طڭلیه‌ن؛
قیغاچ قاشلرگنی بوروب، کوزڭ قصوب،
بڭا قاراب تاماق‌ر، دیه‌ن،
اوزم یغلیم، اوزم جرلیه‌ن.

نیقدرلی تکلیف ایتسامده دین
سویله‌شه آلمی؛ چونکه جانسز اول،
قزغانمیدرمینی ذره قدر
رحیمسز همده قانسز اول،
یالغزباشی سویگان یارسز اول.

قایندن هیچ یمش بولماغان تیک
اول بولمیدر میگا جواتقچ،
کرشه‌ن بویاب عیبن یاشرگان قز —
تیک، بولادر یالغان بویاتقچ،
اول بولمیدر بنی اویاتقچ.

موگلی کوز

امید بتکان حسرت اوتی چلغاب آلغان
هر نرسه‌ده، آغر صولو، اویغه قالغان؛
یاشل آغاچ یاش اورنینه یافراق توگه،
صفراناده کوزگی یغمور، قشقی قاردن.
یاش بالاسن آیورغان بو آنا کبی
بخیلله‌شه بزنك ایله نورلی جایده،
هجرت ایته صییرچق هم کیك قازلار

سوز بیر یشوب: کیاو «مز» دیب کیلەس مایده.

صوزلوب یاتقان قایغو برلان کوزگی یولده
جای کیتوگه راضی توگل آخری اولده ،
تیلمرگان کوز ایلەن قاراب زارلانادر
هر نرسەنی آلور بولساڭ اگر قولغه .

کمگه دوست!

آلار .

بیلگولی هر کمگه اوزی —
توسلی بر سرداش بولا ،
کیڭاشوب هر اش باشنده
برگالەب سویلاش بولا .

چونکه بولسه بر کیڭاشچڭ
هر قایا بولا اوڭای ؛
«ایش ایشن هم جیل تیشیگون —
ایزلی» دیب سوز بار بوغای ?

ایتسەم ایتیم هم بنەلده
یوق توگل سرداشلرم ،

هر وقت چاره سوراب و—
سر صالوب برلاشکانم.

اول تیرامده ایلنه‌لر،
سین جکت! دیب ماقتیلر،
جانلرن قیوب بنی تور—
لی آفتدن صاقلیلر.

اویلیلر بخت یولینی
تیك بنه‌چون کون بکون،
بولسام اگر عرشده مین
نیك بریسی کونله‌سون.

قایدا کونلاو! باکه آکا—
چن کوکلدن شاد آلار،
اطلانوب کیتار آیچون
سعادت یولینه آت آلار.

بیك قزق شونسی طاغن،
هر بری بیره کیکاش:
سین بولای ایتده تگان ایت!
ایچ پوشوب جانلر کیگاچ.

قایسی‌لار عشق طورنده
کوب شعر یازما، دیلر
بیله‌نوب قاطی عشق‌فه

طرشدڭ اول وقتده سین ،
قاطی آهلاریڭی صاچدڭ !
تلاكلرڭ بو كون جیتدی . . .
طرشدڭ ، كوزلرن آچدڭ .

ظریف البشیری

اسماعیل بك نڭ ۱۸۷۲ نچی یل پاریژده آلدرش رسمیدر.

آرقانی قاقغان بولوب
همه‌ء کسه‌نی قاپشیلر .

بر وقت بلدم‌که : آلار
دوست توگل ایکان میگا ؛
الا دوست ایکان کسه گه
اول قباحت ، شاقشیلر .

چونکه آلار تیز صزالر
مول کسه‌لر قالسه بوش ؛
ایتمیلر خاطر ایچونده :
بز کیتامز ایندی خوش !!

توشسه بر خفا باشیما
دوستلرمدن جیل ایسه
ایلانوبده قارامیلر ؛
شونده ئول ، بت ایندی دوس !

کوزگی یول .

1

نیگه قایغو قانن بویله یوتوب سین ،
بوزوب کیفکنی هم توسنگ صتوب سین ؟

بوزوق، باتفاق بولوب اوستنگ قازیلغان
سفر مشکل سننگ ایزدن حاضردن.

بولایه‌یدک‌مو؟ کوبدن توگل سین،
کیچن یالتراب بیرایدک خوش کوکل سین.
قارانغی تون سیننگ یاقتگ بله‌ن مین
آداشمی اوزاق سفرلردن کیله‌م مین.

طومان اوته قاراب، یالتراب کله‌یدک،
اچمدن حسرتی بر بر تله‌یدک!
عشق اوتی ایله اچلرم یانغاچ،
قارا قایغو قانی بغرگه تامغاچ؛

سنگا قاراب کوکل راحت تابایدی،
اولوب چیشمه آچی یاشلر آغایدی.
یورور بولسام تونن صحرا بویونده
سنی کورگاچ نیلر بولمی اویومده.

که اوتکان کون کیچه بر بر باشمده،
ایسه‌ب طولقونلری شاولی اچمده.
طولوب کوکرا گمه دردلی طومانلر،
توشه ایسکه دوست ایشار وطوغانلر.

حاصلی: سن ایدک بنم «جواتقچ»،
تماما غم، خزنلرنی «جوغالتقچ».

II

حاضر کوز جیللری سینی قاغامی ،
یاووب یغمور چوقور یاصاب آغامی؟
بوزالارمی شولار سینڭ توسڭنی ،
بویاب بلچراق ایله ماتور توشڭنی؟

آغر یوکلر یوروب اوستڭده هر دم ،
ماتور یاشلك کونڭه بیرمی یاردم.
سینی قارتایتلیمی توس‌سز ، یمان کوز
قیوب بر طوقتامی یغمور وقاردن.

کیلون دیمسڭ ئلی آق قارده میڭا ،
داوول ، جیل وبورانلر بارده میڭا.
شونی اویلاب‌که غملر یوتاسڭمی؟
بو بولغانچق صولار یا کوز یاشڭمی؟

بڭا اوخشی ایکان سنڭ حالڭده.
ماضی ، حالڭ دخی استقبالڭده.
جهان کوپچا کلری باصدی مینیده؛
همان تابدی ، صتا هم یانچگالیده.

بوزوب ، ایزوب ماتور یاشلك چاغمنی
قورو‌تدی گل چچك طولغان باغمنی ،
شولای بولغاچ ایکاو قایغو یوتیق بز ،
جلاب طولغان چوبانلرنی صتیق بز.

کیله‌چك ده سڭا کیلگان آغر حال
بگاده هم کیلور؛ برگه کوتیك بز!

....می؟

بارمی حیاتڭ صفاسی
هیچ مشقت اولماسه،
جان تله‌گان اش بولامی؟
تنده غیرت اولماسه.

نفسی ایچون کم بوتالور؟
طولقوننده حیاتڭ،
دنیا برلن تارتشوده —
ته‌مده، لذت اولماسه.

سعی عبث، اجتهاد جیل
هر اشده بل طوغان!
گرچه ثبات هم تحمل
آنده مسلك اولماسه.

قوزغالورمی؟ برکشی‌نڭ
کوکرا کنده شوق، درد
قزدیروب قان آه واه! ایدن
ارزومقصد اولماسه.

بل صوفیلر تونله طوروب —
ایله یورمیدی طاعت؟
گرچه امید باغچه سنده
وصل جنت اولماسه .

تابمی راحت، اوسمی گللر
طاشده جیللر ایسماسه ،
بنده بویله آغلاماسدم
اچده حسرت اولماسه.

حسم اولك ، کوکلم سونك
اولمایورمیدی دائم؟
وصل دلبر آرزوسی هم —
ده محبت اولماسه .

توكماس ایدم کوزلرمنك
قانلی تامچیسون بیله ،
یوراكمده قاطی خنجر
هم جراحت اولماسه.

اشعاریده یازماس ایدم
مجبور ایتمه‌سه اول بنی ،
خائن کوزینك اوقلاری —
زور . . . كت اولماسه.

قابدی قلبمه نتیجـ
۶۸ عشق : «آتش پاره»

جسمم هلاك ، جانم ويران —
اولدی، شفقت اولماسه!

اخطار:

مطبوعات عالمنه آز بولسه‌ده خدمت اولسون نیتیله کوز نورلرن توگوب بر قاچ اثر یازوبده مطبوعاتقه کرمی قالسه هرکمنڭ محزون اولاچاغی طبیعی بر حالدر. بناء علیه برایکی افندی نڭ بر قدر شعرلرینی مجموعه‌ده کرتمك اولامنکه، زیرا کوڭللری کوتارلوب تکرار یازماغه، قوه‌لرن آرتدرماغه هوس ایتسونلر.

دینگز

اقشام اوستی دینگزه بر نظر ایتسـاڭ
دالغون دالغون کوناش اوفقده باتقانده،
دینگزده بر محزون منظره کوررسڭ
برطور شاعرانه ایله آکا باقغانده.

اوزاقداغی بالقچیغه کوزڭ توشسه،
صاچمه ایله بالقلارنی آولاغانده؛
کوناشدن عکس ایتوب بالق یالتری
بره‌ر بره‌ر قایقغه آلوب صالغانده.

بعض وقت یکتلرله دلبلو قزلو —
کوزگه چارپا آندن اوتوب بارغان چاقده.
ایکی دوداق بر برینه دوقونورلر
قایقلاری سندن اوزاق قالغان چاقده.

کیم بیلسون کوڭلگه نیندی اوی کیلور
بو گوزل منظره‌دن فایده آلغانده،
محزون منظره‌دن کوڭلڭ محزونلشیر
خصوصا استقبالنی اویلاغانده.

صدرالدین ولیدف.

ایدل

موکلی دوودك موڭلیلارنی موکلاندرا
ایدلده زور پاراخودلر قچقرغانده؛
طاوشسزلاق حکم سوره صو اوستنده
دودوکسسی طاو ارطنده جویواغانده.

گوزگی کبی یالتراغان طنق صویی
طالغالانا قنات ایله اورولغانده،
نیگا صوك غرو.لانمایچه یورسون
کایوتلری، سیاح ایله طولونغانده.

اق چارلاقلار اوچه پاراخود آرطندن
چبك قابوب آلورلر ایکماك آطقانده؛

بو نلر ایله اکلنورلر آق قالفاقلر
قزیل قویاش طاغ آرطینه باتقانده.

اوڭ طرفداغی اورمانلی بیوك طاغنڭ
محزون کوله‌گاسی کورینه باقغانده،
سویه‌من جای کوننده مای آیی نڭ
کیچه‌سنده باقماقنی آی قالقغانده.

ص. ولیدف.

کوز
(نیکراسفدن)

کوتمیلر بیت کوزگی کوننڭ بوعذابلی اشلری
آشغچ بولاموژیق‌غه‌، هیچده اوتمی آشلری.
طاڭغه یاقین قچقرا اتچموکلی‌در طاوشلری،
قاپقا آچا، تاشی ایگون قارتلری هم یاشلری.

اویقودن تیز طور! دیوب اویغاتا خانملری،
یاغا پیچن، تاشی اوطن، یالتراتوب اوتلری.
شدت ایله اشیتوله‌در موژیقنڭ طاوشلری،
یاردم استی برخدادین کوزدین آغزوب یاشلری.

ادهم عباسف.

BAŞQORT
şçkuzi
Kotepxanasы

بهاسی ۱۲ تین

اوشبو کتاب مشهور کتابچیلرده صاتلمقده‌در.

غلاونی اسقلادلری:

اورنبورغده هم اوفاده

«کریموف، حسینوف وشریکلری»

ناڭ کتاب مغازینلرنده‌در.

آدرس: Оренбургъ یا که Уфа

Т-ву «Каримовъ, Хусаиновъ и К-о.